

Hulp gevraagd

Rien Burger

De vogels en meer in het algemeen de natuur, zitten in het verdomhoekje. Aanleg van wegen, woningbouw, maken van industrieterreinen en modernisering van de landbouw drukken de natuur steeds meer naar de rand van de samenleving. De politiek is steeds minder geïnteresseerd in de groene wereld. Eigenlijk is er geen echte groene partij in Nederland. Onze trouwe bondgenoten zoals Landschap Noord-Holland en PWN verleggen hun aandacht steeds meer naar de recreatie. De overheid, de subsidiegever, ziet dat ook graag.

Ook de kredietcrisis doet er geen goed aan. Er is steeds minder geld beschikbaar voor het groen. Een "hot item" destijds in de politiek: de aanleg van de Ecologische Hoofdstructuur, raakt steeds verder achterop. Maar ook de interesse van de man in de straat voor alles wat leeft, verflauwt. Veel mensen "planten" hun tuin niet vol met bomen en struiken maar met stenen. De werkgroep Ruimtelijke Ordening merkt het goed. We duikelen van de ene bedreiging in de andere.

Enkele voorbeelden (van zuid naar noord):

-Vergroting (en verhoging) van het aantal windturbines bij de Noordpier (precies op de vogeltrekroute). Ons verzet tegen de bouw van de 5 bestaande molens heeft niet mogen baten.

-De aanleg van de Westelijke Randweg bij Beverwijk. Na jarenlange strijd en inzet van o.a. enkele leden van onze vogelwerkgroep hebben we uiteindelijk verloren. Wat de gevolgen hiervan zijn, moet je maar eens gaan bekijken!

-De telkens weer opduikende plannen om door de ecologische weilanden rond Marquette voetpaden aan te leggen. Voorlopig is dit, vooral door het verzet van PWN, van de baan.

-De aanleg van fietspaden door de weilanden in het groene gebied tussen Castricum, Uitgeest, Limmen en Heiloo. Hoeveel woorden, schriftelijk en mondeling, heeft ons werkgroepslid Jos Vroege, daaraan al besteed !

-De aanleg van kanoroutes, ook weer met weinig onzorg voor de weidevogels.

-De uiterst moeizame discussie met boeren over de maïsteelt in het groene gebied.

-Het volbouwen van de open ruimte tussen Limmen en Heiloo (plan Zandzoom).

-De verbindingsweg tussen de A9 en Heiloo en de verbreding van de A9.

De lijst is slechts een greep.

Kun je als protesterende natuurvereniging wat bereiken ? Ja, dat kan. Helaas niet altijd. Samenwerken met andere natuurclubs vergroot het effect. Een voorbeeld van een succes. Eén telefoontje naar de gemeente en er werden 60 minder bomen gerooid langs de Soomerwegh. Soms moet je tevreden zijn met een beperkt resultaat, maar we moeten wel doorgaan.

De bestaande werkgroep Ruimtelijke Ordening heeft al jarenlang dezelfde bezetting: Hans Stapersma (vz), Jos Vroege, Rienk Slings, Rien Burger en Jan Schaank (secr). Het wordt tijd dat er wat nieuw bloed in komt en dat de club groter wordt. Momenteel blijven zaken liggen in verband met een gebrek aan tijd. Daarom de indringende vraag: **w i e h e l p t o n s ! !**

De werkgroep RO treedt op als 'groene spion' en reageert op bedreigingen t.a.v. vogels c.q. de natuur en het landschap in ons werkgebied. We vergaderen 5x per jaar.

Wijzigingen Ledenbestand

De volgende nieuwe leden hebben zich aangemeld:

Dhr G. Oreel	Deurganck 15	1902 AN Castricum
Dhr. J.N.M. Schermer	Schoolstraat 18	1901 EV Castricum
Mw. A. Levering	Rijksweg 160	1906 BL Limmen

Als nieuw jeugdlid heeft zich aangemeld:

Julisca Boogaard	Reguliersdwarsstraat 5	1947 GE Beverwijk
------------------	------------------------	-------------------

Excursie Vroege Zangvogels Leyduin, 22 maart 2009

Ronald Sunnotel

Het was een grote groep van 19 personen die o.l.v. Huub Huneker om 7 uur vertrokken vanuit Castricum. Doel van deze excursie was het landgoed Leyduin en daarbij behorende landgoederen. Hoewel er dreigende wolken boven het Castricumse ronddrevan was het Huub die het volste vertrouwen had in een droge dag. Hij kreeg gelijk, een mooie zonnige ochtend werd ons deel.

Onder de noemer Leyduin vallen enkele landgoederen die nu als een geheel worden beheerd, te weten Leyduin, Oud-Woestduin en Vinkenduin. Landschappelijk gezien zijn er op deze landgoederen een paar aardige verrassingen te beleven. Op Oud-Woestduin zijn de contouren van een voormalige paardenrenbaan zichtbaar. In de richting van Vinkenduin is een open plek met vrijstaande bomen, die heel bijzonder van sfeer is. Je kunt er midden op de dag reeën ontmoeten. Wij zagen er één deze ochtend.

Tijdens de heenweg werd bij Leidse Vaart in Heemstede een IJsvogel in de wortels van een omgevallen boom aangetroffen. Toch een mooie waarneming, aangenomen dat de strenge winter de ijsvogelstand waarschijnlijk heeft gehalveerd.

Aangekomen op het parkeerterrein, al tijdens de introductie van een medewerker van Landschap Noord Holland, konden we de volgende vogels noteren: Zanglijster, Heggenmus, Tijftjaf, Witte Kwikstaart en als klap op de vuurpijl een Rouwkwikstaart.

Zodra we het landgoed opliepen werden we verwelkomd door vrolijk fluitende Boomklevers. De Boomklevers lieten zich zeer mooi zien, dit in tegenstelling tot ons eigen werkgebied waar ze “bijna” niet voorkomen. Ook de minder opvallende Boomkruiper werd door ons waargenomen. Er vloog een Appelvink over onze groep en er werden Goudhaantjes gehoord.

Een exoot had zijn intrek genomen op een mooi ooievaarsnest midden in het weiland. Huub keek echter de andere kant uit, hij wilde het niet zien.

Exoot

Foto: Vriend van Huub

In een zeer relaxed tempo werd de wandeling voortgezet. Heel veel Grote Bonte Spechten, roffelend, roepend en vliegend werden van dichtbij gezien. Ook bosvogels als Roodborst, Merel, Glanskop en Staartmees kwamen op onze lijst. 2x hadden we een Holenduif mooi in de kijker, zodat we deze onopvallende duif goed konden bekijken en vergelijken met de Houtduif. Prachtig was het spel van een tweetal Sperwers die op spectaculaire wijze tussen de bomen heen flitsten en ons hiervan getuige lieten zijn. Dit alles in de buurt van een sparrenbosje, waarvan Huub aangaf dat dit de ideale nestgelegenheid was. Ook een Havik in baltsvlucht (trillende vleugels) kwam over en diverse malen was het gemiauw van de Buizerd te horen.

Bij het slot van de excursie, op het parkeerterrein, werden we getraakteerd op een prachtig schouwspel met in totaal 2 Haviken, 2 Buizerds en 1 Sperwer hoog in de lucht. Daarvoor hadden we al een echte "Guirlande" van een Buizerd mogen aanschouwen. Dit is een duikvlucht, in dit geval richting het nest. De ohh's en ahh's waren niet van de lucht.

Excursie Leyduin

Foto: ?

Ik weet zeker dat ik een aantal vogels ben vergeten te vermelden, maar ach het maakt de ochtend niet minder mooi. Huub bedankt voor je enthousiasme en het beschikbaar stellen van je kennis.

Sperwer

Foto: Hans Stapersma

Nachtegalenexcursie Wimmenummerduinen , 21 april 2009

Marian van Leeuwen.

Het al weken aanhoudende mooie weer beloofde een mooie avond en dat was het ook. Alhoewel de temperatuur na zonsondergang flink daalde en menig excursiedeelnemer spijt bezorgde omdat de handschoenen thuis lagen. Boswachter Luc Knijnsberg stond ons op te wachten aan de rand van “zijn landgoed”, op het Nachtegalenpad, een mooie start voor deze excursie ! Hij mocht 16 deelnemers begroeten.

Luc werkt en inventariseert in dit deel van het Duinreservaat. Hij kent het gebied als zijn broekzak en weet wat je er verwachten kunt. Hij kan er enthousiast over vertellen en begon met een stukje historie.

Voordat het PWN het overnam was het in bezit van de familie Six. Er stonden veel vakantiehuisjes en veel “derpers” (nwoners van de zeedorpen zoals de Egmondend) hadden er hun tuinen, “landjes” geheten. Dit alles zorgde voor het zogeheten “zeedorpenlandschap”. Ook nu zijn er nog veel tuinen te vinden. Voor anderen dan de gebruikers was het gebied afgesloten.

We wandelden eerst door de Nollen waar veel vakantiehuisjes staan. Hier mogen ze blijven en uitbreiden doordat de huisjes uit de rest van het gebied hier naar toe verplaatst worden. De Nachtegalen lieten zich flink horen maar waren moeilijk te zien. Verder waren de Heggenmus, de Houtduif, de Fitis, de Winterkoning, de Koolmees, de Pimpelmees, de Merel, de Tjiftjaf, de Graspieper en de Witte Kwikstaart te horen en/of te zien. De laatste worden hier ook wel het akkermannetje genoemd. Wil Waardijk kreeg de Goudvink in de kijker, man en vrouw lieten zich goed zien zodat we er allen van konden genieten. Wat een spetterende kleur tussen het groen. Luc vertelde dat er in het gebied slechts één territorium is, dat maakte het des te waardevoller. Ook de Braamsluiper liet zich op diverse plekken goed horen, hij zingt maar een korte periode in het broedseizoen.

We liepen het bewoonde gebied uit en kregen een prachtig uitzicht over het Starrevlak waar Schotse Hooglanders grazen. Luc wees ons op twee kalfjes waarvan één witte poten heeft. Het hoort eigenlijk niet maar het heeft in de genen gezeten en waarschijnlijk enkele generaties

overgeslagen. Door het Starrevlak liepen we richting de vogelhut “de Vlieger”. De Roodborsttapuit was, naar zijn aard, hoog gezeten op een vertikaal uitstekend takje en liet zich goed zien. Ieder jaar is hier een territorium van de Zwarte Kraai; we zagen het bezette nest met uitstekende staart van de broeder. Bij de plasjes buitelden Kieviten en er liep een Kleine Plevier waarvan de gele oogring goed te zien was. Renie was de enige deelnemer die de telescoop mee zou dus dat werd in de rij staan. Een volgende keer worden er meer dappere zeulers gevraagd, inclusief mijn persoontje. Groene Kikkers lieten zich horen, een echt voorjaarsgeluid, zo ook de Koekoek. Ook de Knobbelzwaan en een paartje Nijlganzen kruisten ons pad.

Bij de vogelhut zagen we Waterhoen, Meerkoet, Graspieper, Wilde Eend, Sperwer en Watersnippen. Twee Boomleeuweriken vlogen langs en we hoorden de baltsroep van de Dodaars. Helaas liet de, hier voorkomende, Blauwborst zich niet zien.

Weer verder lopend zagen of hoorden we de Kneu, Buizerd, Rietgors, nog een hoog zittende Roodborsttapuit met vrouw, een vrouwtje gewone Tapuit (wat is nog gewoon?) en een jodelende Wulp. Luc vertelde dat het, al jaren, de enige Wulp is in het gebied, een echte volhouder! En nu zagen we toch wel de Blauwborst, even zingend, maar snel weer verdwenen. Verder nog een paalzittende Buizerd en meerdere Sprinkhaanzangers waarvan één heel dichtbij, maar hij bleef verborgen. Alleen de volhoudende Vincent kreeg hem te zien.

Het werd al schemerig toen we een pittige helling moesten nemen, de z.g. “halve maan” dicht bij Egmond aan Zee. Als er sneeuw ligt wordt er hier volop sleetje gevaren. Dit gebied is een struingebied en mede daardoor is er een bijzondere flora ontstaan. Ook de konijnenstand gaat in het hele duingebied omhoog, er was net een telling geweest. Een positief bericht.

Teruggekomen aan het Nachtegalenpad was het al donker. Met het geluid van de Rugstreppadden op de achtergrond namen we afscheid. Het was een geslaagde excursie en we hopen dat Luc ons ook volgend jaar weer door het gebied wil leiden. Bedankt Luc !

Verslag excursie naar Zuidwest Friesland, 16 augustus 2009

Renee Mastwijk

Op zondag 16 augustus was er weer de excursie naar het Zuidwesten van Friesland. Na wat geharrewar over de auto's gingen 9 personen op weg.

Deze excursie volgt al jaren een vast patroon.

Als altijd bij Kornwerderzand de eerste stop. Gelijk vielen al 2 Holenduiven op die er eens mooi voor waren gaan zitten. Tientallen Huiszwaluwen zwermden rond het Sluiswachtershuisje, met af en toe een Boere er tussendoor. Verder het gewone assortiment: Zilver- en Kokmeeuwen, Visdiefjes (niet zoveel als anders), wat Tureluurtjes, Oeverlopers en natuurlijk Futen. Bij de rozenbottels een Torenavalk en in de rozenbottels een paar Kneutjes. Er werd gediscussieerd over wel of geen Dodaars zonder dat het verlossende woord viel. Een Witte Kwikstaart zat het allemaal aan te kijken. Een groep jonge Spreeuwen werd nader bestudeerd waarna werd vastgesteld dat het inderdaad om jonge spreeuwen ging.

Als altijd bij de plas nabij Makkum de tweede stop. Daar vielen de gele pollen Heelblaadje op. Dus als er iets zou gebeuren kon er snel en biologisch eerste hulp worden verleend. Wat Putters vlogen over en twee Blauwe Reigers stonden fotogeniek in een boom. Helaas stond ook deze keer het water weer te hoog. Dus geen slikrandjes. Wel 4 Reuzensterns tussen de eclipsende eenden. De kenners konden daar nog Wilde, Slob- en Krakeenden uit peuteren. Zomer- en Wintertaling werden gezien maar waren niet voor iedereen herkenbaar. Een Bruine Kiekendief kwam af en toe eens kijken voor een kiek. Op een vlak stukje groen liepen Groenpootruiters, een Witgatje en Oeverlopers. Een Grote Zilverreiger kwam over. Wat Baardmannetjes (of was het er maar één ?) kwamen steeds net in je ooghoek uit het riet om daar meteen weer in te duiken. Op de weg terug werd nog een klein paadje betreden op zoek naar "klein spul". Daar stonden heel mooi de 2 tot 3 meter hoge skeletten van 10tallen grote Berenklauwen. Maar geen vogels. Wel veel Grote Vossen en Distelvlinders op de struiken Koninginnekruid.

Excursie ZW Friesland

Foto: Frank/Mirjam id Bosch

Als altijd bij het hutje bij Piaam de derde stop. Op weg naar het hutje op de dijk nog een enkele Kogans. Bij de parkeerplaats gelijk al 2 overvliegende Wulpen en een Grote Bonte Specht. In het water bij het hutje stonden maar liefst 27 Lepelaars en 2 Grote Zilverreigers. Twee Lepelaars waren, in dienst van de wetenschap zullen we maar denken, geringd. Eentje met geel rood aan zijn rechterpoot en eentje met oranje aan beide poten. Ze leken er gelukkig geen last van te hebben. En verder wat Knobbelzwanen, een regiment Grauwe Ganzen en veel eclipsende eenden.

Als altijd was er teveel tijd besteed aan de eerste drie stops en daarom werd de traditionele vierde stop vervangen door de vijfde stop. Als altijd: koffie met slagroom in Workum. Die werd geserveerd door een meisje dat zich alvast het humeur van de volgende dag had aangemeten. Maar een vlucht van ruim 10 Staartmezen over het plein maakte veel goed. En verder werd het mannelijk deel van de wereld bevolking even tussen neus en lippen door weggezet als overbodige bankzitters. Alsof Yvonne Kroonenberg zelf aan het woord was...

Als altijd werd er tussen de vijfde en zesde stop gespeurd naar een Steenuiltje. Maar ja, weer niet dus. Wel een Stormmeeuw, 8 Huismussen op 10 vierkante centimeter en wat Roeken, een soort die je in Noord-Holland niet snel zult zien.

Als altijd de Workummerwaard als zesde stop. Met enige verbazing werd vastgesteld dat daar niet veel zat. Wat plukjes Kieviten, wat Kemphanen en in de verte wat vluchtjes Goudplevieren. Dat zijn we beter gewend. Wel makkelijk te zien waren enkele Tapuiten en Gele Kwikstaarten. Als verrassing vloog een Zwarte Ruiters over en werd er nog een late Gierzwaluw gespot. En voor de boffers: heel mooi van dichtbij 2 Graspiepers. Bij de uitkijktoren zo'n 50 Wulpen en ongeveer 10 Zwarte Sterns in winterkleed. Ze kwamen af en toe erg dichtbij zodat degenen die ook mee naar de Zouweboezem zijn geweest en een goed geheugen hebben de verschillen met het zomerkleed goed konden zien. Vanaf de toren werden nog twee Watersnippen gespot en er waren nog wat Lepelaars te zien.

Om de dag mooi af te sluiten ging een Boomvalk zich uitgebreid zitten poetsen. Hij zat er nog toen wij huiswaarts gingen.

Jongerenwerkgroep

Henk van der Leest

(Her)ijken doelstelling jongerenactiviteit

Op 4 juni 2009 is de Jongerenwerkgroep bij elkaar geweest. Naast het vaststellen van het activiteitenprogramma voor het nieuwe seizoen heeft de werkgroep nagedacht over de vraag wat ze wil bereiken met deze activiteit. Een vraag die regelmatig wordt gesteld vanuit het bestuur of door leden. De werkgroep begon in 2002 met haar activiteiten vanuit de doelstelling: *Verjonging van het ledenbestand van de vogelwerkgroep op geleidelijke wijze met leden die ook echt actief willen zijn. We kiezen hiermee voor een aanpak van een lange termijn investering in mensen onder acceptatie van een hoog "uitvalpercentage"*. Na hier uitvoerig over te hebben gesproken is de werkgroep van mening dat nog steeds aan de oorspronkelijke doelstelling wordt voldaan en dat er geen aanleiding is om de doelstelling, of de manier waarop de werkgroep daar invulling aan geeft, te veranderen.

Voor de werkgroep is ook van belang dat ze met deze activiteit inhoud geeft aan één van de doelen die in de statuten van de vogelwerkgroep is vastgelegd, namelijk het bevorderen van kennis van de natuur.

Oudere jongeren

Omdat we ons richten op de leeftijdsgroep 10 – 18 jaar heeft de werkgroep nagedacht over de vraag wat te doen met 18+ers in de excursiegroep. We gaan die jongeren benaderen en hen uitnodigen om met ons in gesprek te gaan waarbij we hen in de gelegenheid stellen om aan te geven wat ze zelf willen. Ook willen we hen mogelijkheden aanreiken om hen te betrekken bij activiteiten van de vogelwerkgroep. Indien nodig doen we daarvoor een beroep op werkgroepen om hen in de gelegenheid te stellen kennis te maken met hun activiteiten. We gaan er van uit dat de werkgroepen daar voor open staan en hun medewerking verlenen als daarom gevraagd wordt.

Activiteiten met basisscholen

Vorig jaar hebben we in de werkgroep een voorstel besproken om activiteiten met basisscholen te organiseren. We hebben toen vastgesteld daar positief tegenover te staan mits we als vogelwerkgroep in staat zijn om hier uitvoering aan te geven. Telefonisch en via e-mail is een aantal excursieleiders benaderd. Daarnaast is de leden via oproepen in de

ledenvergadering en in de Winterkoning gevraagd of ze hier aan mee willen doen. Dat heeft weliswaar enkele mensen opgeleverd maar te weinig om op structurele basis activiteiten met basisscholen te doen. Naar aanleiding van deze uitkomst heeft de werkgroep vastgesteld dat het actief benaderen van scholen en het aanbieden van excursies en andere vormen van educatie een (te) grote inspanning vergt. Voor ad hoc vragen van scholen kunnen de personen, die zich hebben opgegeven, via de werkgroep worden benaderd. Zo wordt het ook via de website gecommuniceerd.

Activiteitenprogramma 2009 - 2010

Voor het seizoen september 2009 t/m juni 2010 is het volgende programma opgesteld:

- De eerste excursie in september gaat per auto naar De Putten en ondergelopen bollenvelden in de kop van Noord-Holland;
- In oktober vogeltrekeexcursie op het Strandplateau Castricum;
- In november zoals altijd de Vinkenbaanexcursie;
- In december worden er nestkastjes getimmerd en ophangen op een geschikte locatie;
- Bij januari hoort de Bosuilenexcursie. Er worden meerdere excursies georganiseerd, zowel voor vaste deelnemers aan de excursies als voor het publiek;
- In februari blijven we bij de uilen, dan worden er uilenballen uitgedroogd;
- In maart is er zoals altijd een roofvogelexcursie;
- In april een weidevogelexcursie;
- In mei worden de in de winter opgehangen nestkastjes gecontroleerd;
- De laatste excursie in juni gaat per auto naar het Zwanenwater.

Verder zijn er nog wel wat leuke tussendoortjes te organiseren. Zoals het meemaken van het ringen van jonge roofvogels (in nestkasten) of Kerkuilen, een Nachtzwaluwexcursie of andere leuke dingen die zich gedurende het seizoen aandienen. Leden die suggesties hebben, of die willen meedoen met de jongerenactiviteiten, kunnen zich melden bij de jongerenwerkgroep. Die bestaat op dit moment uit: Luc Aarts (tel. 0251-311023), Cees Baart (tel. 072 5337870), Jan Baart (tel. 072-5061023), Jan Castricum (tel. 072-5053566), Henk van der Leest (tel. 0251 655800), Hans Stapersma (tel. 06 22684313) en Jos Vroege (tel. 0251 672774).

Falco Peregrinus terug in Nederland

Tjalling Kampstra

In het midden van de vorige eeuw was de Slechtvalk bijna verdwenen als broedvogel in West-Europa. De belangrijkste oorzaak was het gebruik van resistente pesticiden in de landbouw. Slechts kleine populaties bleven over in Engeland, Duitsland en dan met name in Baden-Württemberg en in het Noordelijk deel van Scandinavië. Deze populaties waren echter zo klein dat ze nauwelijks levensvatbaar waren. Na het verbod op het gebruik van deze pesticiden en daarbij beschermende maatregelen begon heel langzaam het herstel in deze kleine restpopulaties. Daarnaast werden een aantal herintroductieprogramma's gestart (o.a. in Duitsland en Zweden). Het uitzetten van de gekweekte vogels gebeurde meestal vanuit nestkasten. Deze nestkasten zouden in het vervolg een grote rol gaan spelen bij de groei en de verspreiding van deze vogelpopulatie.

Na W.O.II nam de industriële groei enorm toe en werden de bijbehorende gebouwen steeds hoger. Omdat veel industrieën voor hun processen afhankelijk zijn van koelwater, bouwden ze voornamelijk langs de rivieren. Vanuit "slechtvalken-oogpunt" was dit een berglandschap en een goede broedbiotoop. Vanaf dat moment werd er aan desbetreffende bedrijven gevraagd of er een nestkast opgehangen mocht worden, wat in veel gevallen positief werd beantwoord. Dit was het begin van de terugkomst, de bakermat van de Slechtvalken in heel West-Europa.

In Nederland werd de Slechtvalk al lang als wintergast gezien en dan veelal in de polders. Langzamerhand werden er door diverse vogelwerkgroepen ook overzomeraars gespot en het duurde tot 1990 voordat er een broedpaar Slechtvalken aangetroffen werd, bij Maasbracht (L). Hoewel de toename in Duitsland zeer voorspoedig verliep, duurde het in Nederland tot 1995 tot zich een tweede paartje vestigde. Hierna is het echt goed gegaan en in 2007 was het aantal territoriale paren gegroeid tot 41, waarvan 24 met eileg en hiervan waren er 19 succesvol met als resultaat 44 uitgevlogen jongen. Van 2009 heb ik nog niet de landelijke gegevens, maar ik kan wel van Noord-Holland melden, dat er 5 broedgevallen waren met in totaal 18 jongen: namelijk de Hemwegcentrale en de A.V.I, allebei in Amsterdam-N, de zendmast in Haarlemmerliede en Corus met allemaal 4 jongen, en als laatste de zendmast in Wormer waar 2 jongen geringd werden. Van de landelijk 24 nesten waar eileg plaats vond was dat in 21 gevallen in een nestkast. Van de overige drie waren er

2 in een oud kraaiennest in een hoogspanningsmast en 1 op een zandplaat in Zeeland.

Bij Corus ging het dit jaar dus ook weer goed. Rien Burger en ik hebben de afgelopen maanden nogal wat tijd doorgebracht op het Corusterrein om ons/het Slechtvalkenpaar te volgen. Vanaf de baltsperiode die in januari begint tot het uitvliegen in juni kwamen we er wekelijks. In februari was er weer wat meer activiteit en op 3 maart lag het eerste ei in de kast. Hierna volgden nog 3 eieren en op 6 mei hebben we de juvenielen geringd, opgemeten en gewogen. Het waren drie mannetjes en een vrouwtje die op de kleurring de code DZ, FA, FB en AX hebben meegekregen. Van de eerder geringde vogels weten we dat M6, een man geringd in 2004, nu een broedpaar vormt op de zendmast in Haarlemmerliede, waar hij in 2007 weer voor het eerst gesignaleerd werd. Z3, in 2008 geringd, werd in oktober en november van dat zelfde jaar op de Maasvlakte gespot. Totaal hebben we nu bij Corus 19 jonge Slechtvalken geringd sinds 2004.

Ook zoeken we regelmatig prooiresten om een indruk te krijgen wat die vogels eten. Hieruit blijkt dat duiven het hoofdvoedsel zijn. Dat zijn dan Houtduiven, (verwilderde) Postduiven en ook Turkse Tortels. In de steltloper-trektijd, zowel voorjaar als najaar, zien we meer prooien zoals Tureluur, Witgat, Watersnip, Rosse Grutto, Zwarte Ruiters, Kluut en redelijk veel Waterhoen en Meerkoet. Ook vonden we o.a. Kleine Alk, Groene Specht, Gierzwaluw, Houtsnip en lijsterachtigen, vooral in de herfst en de winter.

Met dank aan Sander Schagen voor het steeds maar weer uitzoeken en determineren van een plastic zak vol "ongeregeld vogelspul". Ook dank aan Corus, die ons in de gelegenheid stelt om onze hobby daar uit te oefenen en die zo een duidelijke bijdrage levert aan de terugkeer van de Slechtvalken in Nederland.

Verstoring van (broed)vogels

Henk van der Leest

Eén van de doelstellingen van vogelwerkgroep Midden-Kennemerland is het daadwerkelijk beschermen van de natuur, in het bijzonder van vogels. Dat is gemakkelijk gezegd en opgeschreven, maar hoe doe je dat? Iedereen kan in aanraking komen met situaties waarbij verstoring van (broed)vogels aan de orde is. Daarbij kan zelfs sprake zijn van overtreding van wettelijke bepalingen. Hoe ga je daar mee om? Spreek je degene die bezig is de vermeende overtreding te begaan er rechtstreeks op aan? Of bel je de politie of een andere handhavingdienst, zoals de Algemene Inspectiedienst (AID) of de Dierenbescherming?

Sommige vogelwerkgroepen hebben in een protocol vastgelegd hoe te handelen in dergelijke situaties. De vogelwerkgroep Midden-Kennemerland heeft zo'n protocol niet. Wel is daar een werkgroep die uitstekend werk verricht als structurele verstoring van (broed)vogels als gevolg van menselijk handelen in het geding is: de werkgroep Ruimtelijke Ordening. Die bekijkt uiterst kritisch plannen van gemeenten en andere instanties en waar die plannen een mogelijke bedreiging vormen voor het welzijn van vogels onderneemt zij daar actie tegen. Denk aan woningbouw, de aanleg van wegen en fietspaden, het kappen van bomen, en het in toenemende mate openstellen van natuur voor recreatie.

Daarnaast kunnen zich incidenteel zaken voordoen die snel om actie vragen. Uw buurman wil een hoge spar in zijn tuin omzagen omdat die het zonlicht tegenhoudt terwijl u weet dat in die spar een Sperwer zit te broeden. Daartegen kunt u zelf actie ondernemen. Vaak is het mogelijk om in overleg tot overeenstemming te komen. Misschien had uw buurman helemaal geen erg in die Sperwer en vindt hij het juist leuk om zo'n broedgeval in zijn eigen tuin te hebben.

Voor andere gevallen, waarbij overleg niet mogelijk is, is op de website van Vogelbescherming Nederland (www.vogelbescherming.nl) een handige pagina opgenomen onder de titel "Hoe we vogels beschermen". Naast relevante nationale en internationale wetgeving is daarin onder het kopje Juridische bescherming een **Vraagbaak** opgenomen. In deze vraagbaak wordt in zes thema's antwoord gegeven op vragen waar je tegenaan kunt lopen en advies gegeven hoe gehandeld kan worden.

Die zes thema's zijn:

1. Jacht en schadebestrijding
Over het verjagen en bejagen van vogels in zowel beschermde als niet beschermde gebieden.
2. Kappen en snoeien
Over de bescherming van nesten in bomen wanneer gepland is om deze te snoeien of kappen.
3. Verstoring
Over de verstoring van vogels in zowel beschermde als niet beschermde gebieden.
4. (Bouw)werkzaamheden
Regels omtrent (bouw)werkzaamheden ter bescherming van vogels en hun leefgebieden.
5. Landelijk gebied
Regels over de bescherming van vogels in agrarische gebieden
6. Houden en prepareren
Regels over het houden en prepareren van beschermde vogels.

De vraagbaak geeft op veel vragen een antwoord. Heeft u niet de beschikking over een internetaansluiting ? Er is vast wel iemand in uw omgeving die u kan helpen. Ook in veel bibliotheken kan tegenwoordig internet worden geraadpleegd. En laten we hopen dat u die vraagbaak helemaal niet nodig heeft. Dat de weg van overleg tot het gewenste resultaat leidt. Dat is uiteindelijk toch het beste.

Fenologie VWG Midden-Kennemerland 2009

Rien Burger

In de winter en de lente van dit jaar werden de volgende zomervogels voor het eerst gezien en standvogels voor het eerst gehoord:

Zomervogel	Gem '92-'95 En '99-08	Datum 2009	Aantal. Locatie	Waar- Nemer
Blauwborst	30/3	18/3	1.NHD	LK
Boerenzw.	26/3	22/3	2.Heil.	TK
Boompieper	23/3	21/3	1.NHD	TK
Boomvalk	27/4	1/5	1.NHD	GK
Bosrietz.	10/5	20/5	1.NHD	LK
Braamsl.	17/4	10/4	1.NHD	LK
Fitis	23/3	2/4	1.NHD/Uit	RS/ML
Fluiter	29/4	7/5	1.NHD	JL
G.roodstaart	7/4	6/4	1.NHD	TK
Gele kwikst.	8/4	31/3	1.NHD	LK
Gierzwaluw	21/4	30/4	3.B'wijk	MB
Grasmus	13/4	30/3	1.NHD	JL
Gr.vliegenv.	5/5	-	-	-
Gr.pootruiter	16/4	15/4	1.NHD	JL
Grutto	26/2	1/3	45.Castr.	LK
Huiszwaluw	18/4	8/4	1.NHD	LK
Kl.karekiet	2/5	30/4	1.NHD	GK
Koekoek	19/4	10/4	1.NHD	LK
Lepelaar	4/3	17/3	6.Limmen	DD
Nachtegaal	11/4	7/4	1.NHD	RS
Oeverloper	27/4	-	-	-
Oeverzw.	14/4	3/4	5.NHD	LK
Paapje	22/4	-	-	-
Regenwulp	18/4	-	-	-
Rietzanger	14/4	10/4	4.Uitg./NH	ML/LK
Roodborsttap	1/3	6/3	1.NHD	TK
Rosse grutto	27/4	3/5	10. Castr.	DD
Spotvogel	11/5	21/5	4.Uitg.	ML
Sprinkh.z.	8/4	3/4	1.NHD	LK
Tapuit	22/3	28/3	1.NHD	GK
Tjiftjaf	11/3	14/3	1.NHD	LK

Tuinfluitier	25/4	20/4	1.NHD	LK
Visdief	12/4	20/3	1.Castr.	HS
Wielewaal	16/5	25/5	1.NHD	LK
Zomertaling	19/4	-	-	-
Zomertortel	25/4	12/5	1.NHD	LK
Zw.roodst.	22/3	¼	1.NHD	LK
Zwartkop	2/4	6/4	NHD/H'ker	LK/JL/MB
Standvogels	(eerste zang)			
Barmsijs	7/3	-	-	-
Boomkruiper	16/1	22/12	1.NHD	LK
Boomleeuw.	17/2	16/2	1.NHD	LK
Glanskop	½	21/1	1.NHD	LK
Goudhaantje	12/2	9/3	5.NHD	AD
Goudvink	5/3	11/2	2.NHD	LK
Graspieper	27/2	1/3	3.NHD	HS
Groenling	6/2	12/1	1.H'kerk.	MB
Groene Sp.	19/1	11/1	1.NHD	LK
Gr.b.specht	19/1	1/1	1.NHD	RS
Gr.lijster	13/2	11/2	1.NHD	DD
Heggenmus	9/1	27/12	1.Egm.	LK
Holenduif	10/3	26/1	1.NHD	LK
Houtduif	27/1	14/1	1.NHD	LK
Huismus	11/2	23/12	1.Uitg.	ML
Kneu	24/3	18/3	1.NHD	LK
Koolmees	6/1	19/12	1.Egm.	LK
Merel	10/1	25/12	1.Castr.	WW
Pimpelmees	2/1	31/12	1.Akersl.	RS
Putter	13/2	18/1	1.Egm.	LK
Rietgors	5/3	5/3	1.Uitg.	ML
Ringmus	25/2	26/1	1.NHD	LK
Roodborst	7/1	2/1	1.NHD	RS
Turkse tortel	16/1	14/12	1.Egm.	LK
Veldleeuw.	17/2	1/3	1.Egm.	TK
Vink	3/2	30/1	1.NHD/Hei	JL/TK
Winterkoning	12/1	10/1	1.Uitg.	ML
Witte kwikst.	25/2	28/2	1.NHD	LK
Zanglijster	7/1	13/1	2.Heil.	TK
Zw.mees	25/2	1/3	1.NHD	JL

Waarnemers:

JL: Jan van Leeuwen, LK: Luc Knijnsberg, DD: Dick Dekker, AD: André Dekker, TK: Tjalling Kampstra, MB: Rien Burger, ML: Marian van Leeuwen, RS: Ronald Slingerland, HS: Hans Stapersma, GK: Guido Keijl, WW: Wil Waardijk

Opmerking:

Dit jaar kwamen de Fitis en de Nachtegaal duidelijk later binnen dan andere jaren. Ook andere langeafstandstrekkingers zoals Boerenzwaluw en Koekoek waren laat

Grauwe Vliegenvanger - niet in 2009 ?

Foto: Hans Stapersma

Een feestmaal

Frank in den Bosch

Dat de Fransen en Belgen gek zijn op kikkerbilden zal algemeen bekend zijn. Ook Reigers en Ooievaars zijn liefhebbers van dit malse vlees. Maar de laatste weken heeft zich op het Doornvlak een waar culinair festival voltrokken. Er zijn waarschijnlijk honderden, zo niet duizenden kikkers opgegeten door Groenpootruiters, Witgatjes, Aalscholvers en Kieviten. Ik zag van het voorjaar al duizenden donderkopjes zwemmen en hoorde de kikkers vrolijk kwaken. Het was interessant om te zien dat een Witgatje ineens een stuk het zand op rende om een kikker te vangen, deze af te spoelen, en vervolgens in een paar happen op te eten. De Aalscholvers moesten er voor duiken, maar die haalden dan ook de grootste kikkers op. Deze werden na enig gejongleer naar binnen gewerkt. Ook de Kievit bleek niet vies te zijn van een kikkertje. Ik hoop dat er nog genoeg kikkers zijn overgebleven om volgend jaar weer zo'n leuke voorstelling te krijgen !

Braakballen en motjes

Henk Eenhoorn

Het vinden van braakballen heeft vaak tot gevolg dat we ze tijdelijk verzamelen voor "het goede doel". Ze komen dan in een plastic zak of doosje en na een tijdje zien we motjes in de omgeving vliegen, die uit de ballen zijn gekropen. Ze vreten zelfs gaten in de plastic zak. Nog later vallen de ballen uitéén en dan kun je de hele zaak in de vuilnisbak gooien. Maar dat was niet de bedoeling ! En het is ook niet nodig.

Leg zak/doosje met inhoud, meteen na het rapen enige dagen in het vriesvak of in de vriezer. Laat ze daarna even "ontdooien" (het lijkt meer op vriesdrogen) en bewaar ze dan in een afgesloten pot. De braakballen vallen nu niet meer snel uitéén en ze gaan een hele tijd mee ! Als de braakballen bij het rapen vochtig of nat zijn, is het handig om ze een dag of 5 op een krant te laten drogen voordat ze in het vriesvak gaan.

Tussen Duin en Dijk, nr 2, 2009

-De Hondsbossche Zeewering en directe omgeving is een belangrijke pleisterplaats voor Steenlopers. Er zijn twee populaties die gebruik maken van het gebied: de ene is de groep overwintersaars die op Groenland en in Noordoost Canada hun broedgebied hebben, de andere is de groep die in Noord Scandinavië broeden en overwinteren in West Afrika. De laatste gebruiken het gebied om op te vetten voor de reis naar het zuiden of het noorden. De Steenlopers foerageren vooral op de strekdammen en vliegen bij hoogwater over de dijk naar de polder. In de polder hebben twee onderzoekers die de trekbewegingen van de Steenlopers bestuderen (Nelly van Brederode en Hans Roersma), een slagnet opgesteld. De gevangen vogels krijgen naast de metalen ring ook een geel vlaggetje aan de poot. Waarnemingen kan men opzenden naar: vanbrederode@het.nl.

-De resultaten van het Provinciaal Weidevogelmeetnet Noord Holland in 2008 laten voor de Grutto, Tureluur en Kievit een hoopvol licht herstel zien. De Krakeend is in de provincie met een onstuimige opmars bezig: er broeden nu 8 maal zoveel Krakeenden als in 1990 ! Over het aantal Veldleeuweriken blijven slechte cijfers binnenkomen.

Van Nature, nr 5, 2009

-Er worden dit jaar op Texel geen Grauwe Ganzen gevangen en gedood. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer willen eerst het effect van het doden van 4400 ganzen vorig jaar grondig bestuderen.

De Skor, nr 3, 2009 (VWG Texel)

-In juni heeft de VWG Texel op verzoek van Natuurmonumenten een groep Grauwe Ganzen gevangen (en niet gedood!) en van gekleurde halsbanden voorzien. Dit in het kader van het onderzoek, zoals "boven" vermeld.

Sovon Nieuws, nr 1, 2009

-Uit tellingen van het aantal kolonievogels in 2008 blijkt dat t.o.v. voorgaande jaren de Aalscholvers, Blauwe Reigers, Zwarte Sterns en Roeken gelijk zijn gebleven. Een stijging vertoonden de Lepelaars met 4% en het beste verging het de Purperreigers, die met 9% toenamen.

Sovon Nieuws, nr 2, 2009

-De Buidelmees houdt er een merkwaardig broedgedrag op na. Eerst bouwt het mannetje het (bijzondere) nest. Als het bijna af is, legt het vrouwtje de eieren erin en dan vertrekt of het mannetje of het vrouwtje. Bij 40% van de gevallen, verlaten beide ouders het nest en gaat het dus verloren. De vertrekkende ouder zoekt een andere partner en alles begint opnieuw. Zowel het mannetje als het vrouwtje hebben wel 5-7 partners per seizoen ! Het gaat overigens niet best met de Buidelmees in Nederland. Het aantal broedparen, ongeveer 200, is in de laatste jaren met de helft gedaald.

-Het aantal paren van de Steenuil is in Nederland van globaal 300 in 2002 gestegen naar ongeveer 1000 in 2008. Ze komen vooral voor in de provincies Gelderland, Overijssel en Limburg.

Het Vogeljaar, nr 2, 2009

-Windturbines en vogels verdragen elkaar nog steeds slecht. In Nederland heeft onderzoek van Vogelbescherming aangetoond dat het aantal botsingen tussen turbinebladen en vogels erg meevalt. Uit het buitenland komen echter meer sombere berichten: vooral grote (roof)vogels worden het slachtoffer. In kringen van natuurliefhebbers is men er in het algemeen over eens dat men erg voorzichtig moet zijn met het plaatsen van turbines op het land (trekroutes!). Plaatsing ver weg in zee schijnt een goede optie te zijn.

Waarnemingen in het werkgebied

Leo Heemskerk

Dit waarnemingenoverzicht beslaat de periode van 1 april t/m 30 juni 2009. Het is gebaseerd op gegevens uit waarnemingen.nl. De soorten uit categorie zeer zeldzaam (4) en zeldzaam (3) zijn zondermeer opgenomen. Daarnaast zijn de soorten uit de categorie vrij algemeen (2) die ook op de SOVON BSP lijst staan verwerkt. Vervolgens is gekeken naar de interessante soorten voor ons werkgebied, die zijn ook opgenomen.

De soorten, uit de categorie vrij algemeen (2), die op deze manier niet in dit overzicht terecht zijn gekomen maar die wel zijn waargenomen tussen 1 april en 30 juni 2009, zijn: Appelvink, Blauwborst, Boomleeuwerik, Boomvalk, Bosrietzanger, Bosruiter, Brilduiker, Dwergmeeuw, Goudvink, Groene Specht, Groenpootruiter, Grote Barmsijs, Grote Gele Kwikstaart, Grote Stern, Havik, Houtsnip, Kleine Barmsijs, Kleine Bonte Specht, Kleine Plevier, Kluut, Koekoek, Lepelaar, Nachtegaal, Noordse Stern, Oeverloper, Oeverpieper, Oeverzwaluw, Ransuil, Regenwulp, Roerdomp, Roodborsttapuit, Rosse Grutto, Sijs, Sprinkhaanzanger, Tapuit, Vuurgoudhaan, Witgat, Zomertaling, Zomertortel, Zwarte Roodstaart, Zwarte Ruiter, en Zwarte Zee-eend.

Op zich allemaal heel leuke waarnemingen, maar de Winterkoning is te klein om al die waarnemingen te verwerken. Ik verwijs u graag naar <http://www.waarneming.nl> om de waarnemingen van deze soorten op te zoeken.

De beoordeelsoorten van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) zitten allemaal in categorie 3 of 4 en zijn dus allemaal opgenomen in dit overzicht, zie <http://www.dutchbirding.nl>.

Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn de waarnemingen niet in dit overzicht verwerkt. Vragen over <http://www.waarneming.nl> kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekende

De statistieken:

Jaar	Maand	Aantal maanden	Aantal waarn.	Aantal waarn. Ingevoerd	Aantal waarn.in dit overzicht
2005	16/05 - 15/08	3	34	88	88
2005	16/08 - 15/11	3	42	172	172
05-06	16/11 - 31/01	2,5	36	189	189
2006	01/02 - 31/03	2	43	185	185
2006	01/04 - 30/06	3	55	263	263
2006	01/07 - 31/10	4	55	181	181
06-07	01/11 - 31/01	3	48	222	222
2007	01/02 – 15/04	2,5	53	258	258
2007	16/04 – 15/07	3	56	213	213
2007	16/07 – 15/10	3	47	193	193
07-08	16/10 – 15/01	3	60	341	341
2008	01/01 – 31/03	(Nog) geen overzicht gemaakt			
2008	01/04 – 30/06	3	65	857 (2 t/m 4)	143
2008	01/07 – 30/09	3	48	784 (1 t/m 4)	109 (2 BSP, 3 en 4)
2008	01/10 – 31/12	3	68	1042 (1 t/m 4)	160 (2 BSP, 3 en 4)
2009	01/01 – 31/03	3	79	1488	163
2009	01/04 – 30/06	3	148	1921	189

Mocht u vragen of opmerkingen hebben over dit overzicht mail dan naar leo@heemdijk.demon.nl of bel me op 0251-655222.

Wilt u ook uw waarnemingen invoeren kijk dan op <http://www.vwgmidden-kennemerland.nl> om bij de belangrijke onderdelen van <http://www.waarneming.nl> te komen voor wat betreft onze vogelwerkgroep. Of kijk direct op <http://vwgmidden-kennemerland.waarneming.nl/index.php>.

Geoorde Fuut

29-5-2009 2 ex. NHD Terrein Bakkum "zullen wel niet tot broeden komen: ze werden omgeven door 17 (!) in het water grazende paarden; de meerkoetstand in het Weitje van Brasser is ook al teruggelopen van 7 naar 3 paar; alle dekking ontbreekt" (CS Roselaar)

Grote Aalscholver

5-4-2009 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Enno Ebels)

Kuifaalscholver

1-4-2009 2 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Martin Harskamp, Pim Julsing)

2-4-2009 2 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen die zijn mooi! verliefd op het bruggenhoofd, en zwemmend en duikend vlak daarbij (Ton Lakeman)

3-4-2009 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Ellen de Bruin)

4-4-2009 3 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen "2 ad. zomer + 1 onv." (Han Buckx)

5-4-2009 2 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Simon Vink, Enno Ebels)

9-4-2009 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Michel Veldt)

10-4-2009 1 ex. IJmuiden - Forteiland (Fred Cottaar)

19-4-2009 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Fred Cottaar)

Kleine Zilverreiger

7-4-2009 1 ex. Castricum - Plasjes N203 "foeragerend in ondiepe sloot" (Cees de Vries)

18-4-2009 1 ex. Landgoed Marquette (Robert Stoker)

23-4-2009 1 ex. Castricum (gemeente) "met een vleugel flappend tijdens het zwenkend rennen" (CS Roselaar)

Grote Zilverreiger

17-4-2009 1 ex. NHD - Vogelkijkhut Winterkoning "Mijn eerste in drie jaar gedurende de zomer in het NHD!" (Herman van Oosten)

3-6-2009 1 ex. Castricum (gemeente) (CS Roselaar)

Ooievaar

9-4-2009 2 ex. NHD Terrein Egmond "2 ongeringde exemplaren." (Noor Mather)

10-4-2009 1 ex. Castricum (gemeente) (Jacos Jes)

1 ex. NHD - Kijkscherm de Hoep (Hans Stapersma)

10-5-2009 1 ex. NHD Terrein Heemskerk (Paul van der Linden)

Grauwe Gans

1-6-2009 238 ex. NHD - Doornvlak "238 ruiende adulten zijn begonnen aan de rietkragen" (Hans Schekkerman)

Hybride Brandgans x Dwerggans

11-4-2009 1 ex. Castricum - Centrum roep opgenomen (Leo Heemskerk)

17-5-2009 1 ex. Castricum "voor foto's en geluid zie 11-4-09, 08-03-09 (Leo Heemskerk)

Casarca

20-4-2009 1 ex. NHD - Doornvlak (Frank in den Bosch)

29-4-2009 1 ex. NHD - Doornvlak (Frank in den Bosch, Joke Huijser)

7-5-2009 1 ex. NHD Terrein Bakkum (Chris Winter)

15-5-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond (Mary Markx)

Wespendief

10-5-2009 1 ex. Zuider Nollen (Paul Ruiters)

16-5-2009 4 ex. NHD "Eerst 3, later 4, exemplaren in een thermiekbel, samen met een Sperwer en een Havik. (Henk van der Leest)

29-5-2009 2 ex. NHD - Karpervijver "vlogen boven karpervijver waarvan er een begon te vlinderen, kon goed de tekening zien aan onderkant vleugels (Dick Dekker)

2-6-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "Laag boven bos hangend" (Hans Schekkerman)

14-6-2009 2 ex. NHD Terrein Heemskerk "Paar; man zeer licht, vrouw donker" (Hans Schekkerman)

22-6-2009 2 ex. NHD Terrein Egmond "roepend en rondvliegend" (Luc Knijnsberg)

25-6-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "Eindelijk heb ik met zekerheid een Wespendief gescoord. Hij was wel ver weg en hoog, maar ik kon hem goed bekijken. Hij ging speciaal voor mij nog even "vlinderen", de lieverd" (Willem Olbers)

Zwarte Wouw

9-5-2009 1 ex. Heemskerk (gemeente) "Laag over vliegend" (Mark Res)

1 ex. NHD - Infiltratiegebied (Harm Jan Kiewiet)

Rode Wouw

5-4-2009 1 ex. Castricum - Plasjes N203 "Werd vrij snel opgepikt en kon lang worden gevolgd in de telescoop, vloog na enkele minuten uit het zicht naar noord." (Joost Heeremans)

5-4-2009 1 ex. NHD Terrein Castricum "na aanwijzing van mede wandelaar" (Boudewijn Bood)

6-4-2009 1 ex. Beverwijk (gemeente) (Sander van Vliet)

13-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "naar noord" (Harm Niesen)

15-5-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond (Rienk Slings)

18-5-2009 1 ex. Castricum - Centrum "Zweeft gewoon tegen wind in over mijn huis. Ik had alle tijd om mijn kijker te pakken en hij liet zich prachtig bekijken" (Willem Olbers)

Zeearend 13-5-2009 1 ex. Zuider Nollen (Arnold Wijker, Theo Baas)

Aasgier

25-4-2009 1 ex. Castricum - Vogelduin "Dacht eerst aan Ooievaar, grote lichte vogel met zwarte vleugelpunten. Maar door de verrekijker was duidelijk de korte driehoekvormige staart en korte nek te zien. Vogel vloog na even cirkelen afgewisseld met "snellere" vleugelslagen weg in zuidwestelijke richting; helaas te ver om er een foto van te maken (4 waarnemers)

Waarschijnlijk dezelfde vogel die eerder die ochtend door Fred Visscher ontdekt en gefotografeerd werd in Polder Waard-Nieuwland [Wieringen]

Blauwe Kiekendief

10-4-2009 1 ex. NHD - Doornvlak (Cees Baart)

9-5-2009 1 ex. Castricum (gemeente) (Hans Stapersma)

11-5-2009 1 ex. Uitgeest (gemeente) "Niet strak overvliegend, toen ze eraan kwam begonnen de Scholeksters spontaan te alarmeren." (Lonnie Bregman)

14-5-2009 1 ex. NHD - Zweefvliegveld "laag naar noord doortrekkend" (Cees de Vries)

7-6-2009 2 ex. NHD - De Mient (Sjaak van Beek en Ria van Oosten)
2 ex. NHD - Egmond Binnen (Martijn de Jong)

10-6-2009 1 ex. Heemskerk - Duingebied (Guido Keijl)

Visarend

20-4-2009 1 ex. NHD - Doornvlak (Luc Knijnsberg)

25-4-2009 1 ex. Castricum - Centrum "Hoog overvliegend" (Hans Kuperus)

Roodpootvalk

13-5-2009 1 ex. NHD - Egmond Binnen "adult vrouwtje, regelmatig biddend als torenvalk, maar kortere perioden" (Leen Preesman)

Smelleken

5-4-2009 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Simon Vink)

2-5-2009 1 ex. Landgoed Marquette (Mark Res)

8-5-2009 1 ex. NHD - Zweefvliegveld "rustend op grasbult langs startbaan; minutenlang rustig kunnen bekijken. Pas toen ik van mijn krukje opstond vloog hij naar het veldje meteen zuid van "Onze Kees" en streek daar neer" (CS Roselaar)

Slechtvalk

1-4-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond (Luc Knijnsberg)

30-4-2009 1 ex. NHD Terrein Bakkum (Mark Res)

23-6-2009 1 ex. Zuider Nollen (Hans Schekkerman)

Patrijs

14-4-2009 2 ex. Castricum - Plasjes N203 "Over de N203 naar west" (Leo Heemskerk)

31-5-2009 1 ex. Zuider Nollen "Dichtbij, ook roepend" (Ruud Altenburg)

15-6-2009 2 ex. Castricum (gemeente) (Ruud Altenburg)

Kwartel

24-5-2009 1 ex. Zuider Nollen (Leo Heemskerk)

29-5-2009 1 ex. Zuider Nollen (CS Roselaar)

1-6-2009 1 ex. NHD Terrein Castricum (Leo Heemskerk)

8-6-2009 1 ex. Castricum - Centrum "Vloog roepend over toen ik de hond aan het uitlaten was. Bijna op mijn tuin lijst" (Leo Heemskerk)

Porseleinhoen

14-6-2009 1 ex. Heemskerk "ontdekt door Rienk Slings, tot vanuit mijn tuin te horen" (Joost Heeremans)

Landgoed Marquette "geluid droeg wel een kilometer" (Rienk Slings)

17-6-2009 1 ex. Landgoed Marquette (Rienk Slings)

18-6-2009 1 ex. Landgoed Marquette (Arend de Jong)

Kraanvogel

10-5-2009 5 ex. Zuider Nollen "Tussen 8:25 en 8:50 uiteindelijk langzaam naar zuid vliegend" (Paul Ruiters)

Temmincks Strandloper

19-5-2009 1 ex. NHD - Doornvlak "vrijwel zeker door formaat, goed te zien wanneer vlakbij kleine plevier. foerageergedrag en tekening, als kleine Oeverloper" (Michel Ruhland)

Paarse Strandloper

10-5-2009 1 ex. IJmuiden - Noordpier (Jan Zorgdrager)

Kemphaan

8-4-2009 1 ex. Landgoed Marquette (Frank in den Bosch)

10-4-2009 2 ex. Landgoed Marquette (Robert Stoker)

1 ex. Landgoed Marquette (Robert Stoker)

14-4-2009 1 ex. Uitgeest (gemeente) (Willem Olbers)

18-6-2009 5 ex. Castricum - Plasjes N203 (Sander van der Flier)

26-6-2009 4 ex. Hempolder - Vogelkijkhut "1 zwart met bruine kraag/pluimresten, 1 wit, 2 zwart-wit met witte kraag/pluimresten" (Eichhorn Rosemarie)

Zwartkopmeeuw

1-6-2009 2 ex. Castricum - Stille strand en zee "Al foeragerende noordwaarts vliegend. Vlak achter de branding" (Hans Kuperus)

Kleine Kokmeeuw

14-6-2009 1 ex. Castricum - Stille strand en zee "Kleine compacte meeuw, met roetzwarte kop, lichtgrijze ondervleugels en vliegwijze als Dwergmeeuw" (Rob Bekebrede)

Dwergstern

14-5-2009 2 ex. Castricum - Stille strand en zee (Willem Olbers)

Zwarte Stern

14-5-2009 9 ex. Castricum - Stille strand en zee (Willem Olbers)

Halsbandparkiet

21-4-2009 1 ex. Limmen (Renie van der Werf)

Kerkuil

27-4-2009 1 ex. Castricum - Centrum ""1x horen roepen" (Leo Heemskerk)

15-5-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond "zat te pitten onder een struik. Vloog goed weg" (Rienk Slings)

- 29-5-2009 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen "Werd achternagezeten door Zilvermeeuwen" (Eduard van der Pol)
- 1-6-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "Vliegend en 1x roepend" (Leo Heemskerk)
- 18-6-2009 1 ex. Oosterzij Polder (Jurgen Rotteveel)

Bosuil

- 10-4-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Hans Stapersma)
- 14-4-2009 1 ex. Beverwijk (gemeente) "terugroepend naar man bosuil" (Ruud Dam)
- 16-4-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Hans Stapersma)
- 17-4-2009 1 ex. NHD - Vogelkijkhut Winterkoning "Zingend en roepend, twee vogels?" (Herman van Oosten)
- 30-4-2009 1 ex. NHD Terrein Castricum "Schrok wakker op slaappleats" (Henk van der Leest)
- 13-5-2009 1 ex. NHD Terrein Heemskerk (Mariëlle Wielstra)
- 30-5-2009 1 ex. Beverwijk "Wakker geroepen door man Bosuil in boom achter in tuin" (Ruud Dam)
- 1-6-2009 1 ex. NHD Terrein Heemskerk (Leo Heemskerk)

Velduil

- 12-4-2009 1 ex. Ringstation Castricum (Paul van der Linden)

IJsvogel

- 2-4-2009 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen (Ton Lakeman)
- 2-5-2009 1 ex. Heemskerk (Joost Heeremans)
- 10-6-2009 1 ex. Noordbroekpolder (Paul Linden)
- 28-6-2009 1 ex. Landgoed Marquette (Joost Heeremans)
- 29-6-2009 2 ex. NHD - Karpervijver (Hielke Boomsma)
- 30-6-2009 2 ex. Noordbroekpolder (Joost Heeremans)

Bijeneter

- 6-6-2009 1 ex. NHD Terrein Bakkum "Ca 10 keer gehoord, kon hem vanwege slechte licht niet ontdekken" (Henk Levering, Guido Keijl)

Kortteenleeuwerik

- 15-4-2009 1 ex. Castricum aan Zee "Op 50m. van mij laag naar zuid. Zeer kenmerkende korte rollende roep, grootte als van boomleeuwerik, donkere onderstaart. Mogelijk zit de vogel ter plaatse (gezien de lage

vlucht). Vloog in ieder geval richting parkeerterrein overkant weg."
(Arnold Wijker)

Engelse Gele Kwikstaart

31-5-2009 1 ex. NHD - Doornvlak "gezien vanuit vogelhut" (Tello Neckheim)

Rouwkwikstaart

11-5-2009 1 ex. Heemskerk - Duingebied (Frank in den Bosch)

Paapje

15-5-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond (Rienk Slings)

Beflijster

7-4-2009 1 ex. NHD - t.h.v. Paal 43 "Opgejaagd uit Duindoorn, later in boomtop en uit oog verloren" (Herman van Oosten)

9-4-2009 8 ex. Castricum - Vogelduin "Mooie groep van acht vogels: opgejaagd uit Duindoorns, later enkele vogels op grond foeragerend" (Herman van Oosten)

10-4-2009 2 ex. NHD - Zweefvliegveld "man goed te zien, ander sexe onbekend, bleef in de schaduw onder boompje, alleen staart en vleugel af en toe te zien" (CS Roselaar)

4 ex. Ringstation Castricum "eerst twee vrouwen zeer snel (wind ZZO 5 in rug) erg hoog naar N, 5 minuten later een paartje idem" (CS Roselaar)

13-4-2009 4 ex. NHD - Egmond Binnen "3V,1M" (Hans Kuperus)

15-4-2009 2 ex. NHD - Egmond Binnen (Peter van de Berg)

15-4-2009 3 ex. Castricum aan Zee (Arnold Wijker)

24-4-2009 1 ex. NHD - Zweefvliegveld "mooi te zien in open veld dicht bij zweefvlieg-kijkpost" (CS Roselaar)

25-4-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond "Afwisselend foeragerend en zittend in de struiken" (Cees Baart)

25-4-2009 3 ex. NHD Terrein Castricum (Guido Keijl)

Grote Karkiet

11-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "net als vorig jaar zingende vogel" (Luc Knijnsberg)

13-5-2009 3 ex. NHD - Karpervijver (Harm Niesen)

14-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (WGM Doorn Meijne)

15-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Frank in den Bosch, Rienk Slings)

16-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (R. Polder, J. Polder, Noor Mather)

- 18-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver In het riet nabij het observatiescherm zelfs vanaf het bruggetje te horen (Jan van Leeuwen)
- 21-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "Mooi zien zingen boven in struikje" (Erwin van Saane)
- 22-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Henk Levering)
- 23-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Ronald van Splunter)
- 24-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Pim Julsing)
- 25-5-2009 2 ex. NHD - Karpervijver "2 naast elkaar horen en zien zingen" (Steven van Leeuwen)
- 28-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Jan van Leeuwen)
- 29-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "ook mooi in beeld in klein boompje vlak rechts achter kijkscherm" (CS Roselaar)
- 30-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Jaap Groenhof), "Waarschijnlijk nog tweede ex." (Pim Julsing)
- 31-5-2009 1 ex. NHD - Karpervijver (Ingmar van der Brugge)
- 1-6-2009 2 ex. NHD - Karpervijver (Leo Heemskerk, Marja Pruis en Rob Smit, Jan van Leeuwen)
- 6-6-2009 2 ex. NHD - Karpervijver (Paul van Rijsinge)
- 7-6-2009 2 ex. NHD - Karpervijver (Joost Heeremans, Ronald Sunnotel)
- 8-6-2009 2 ex. NHD - Karpervijver "twee zingende vogels, één goed te zien" (Marten Schmitz)
- 10-6-2009 2 ex. NHD - Karpervijver (C. Zuyderduyn, Sander Lagerveld)
- 14-6-2009 1 ex. NHD - Karpervijver "zong weer knetterhard, over de hele Karpervijver te horen" (CS Roselaar)
- 15-6-2009 2 ex. NHD - Karpervijver (Ruud Altenburg)

Spotvogel

- 20-5-2009 1 ex. Bergen (NH.) (gemeente) "open natuurtuin met bloemenweide, poel en struweel" (Cees Baart)
- 21-5-2009 1 ex. NHD - De Mient (Erwin van Saane)
- 23-5-2009 1 ex. Limmen (Ruud Altenburg)
- 9-6-2009 1 ex. NHD Terrein Bakkum (Luc Lnijsberg)

Fluiter

- 23-4-2009 1 ex. NHD Terrein Castricum (Cock Reijnders)
- 28-4-2009 1 ex. NHD - Doornvlak (Willem Olbers)
- 30-4-2009 1 ex. NHD - Doornvlak (Mark Res)
- 13-5-2009 1 ex. NHD - Doornvlak (Luc Knijsberg)
- 13-5-2009 1 ex. NHD Terrein Castricum (Arnold Wijker)
- 23-5-2009 1 ex. NHD Terrein Castricum (Hans Schekkerman)

Grauwe Vliegenvanger

- 16-5-2009 2 ex. Landgoed Marquette "Ze zijn weer terug, maar op een andere plek" (Joost Heeremans)
17-5-2009 1 ex. NHD Terrein Heemskerk (Robert Stoker)
21-5-2009 2 ex. NHD - De Mient (Erwin van Saane)
30-5-2009 1 ex. Beverwijk (gemeente) (Johan van 't Bosch)

Wielewaal

- 14-5-2009 1 ex. NHD Terrein Castricum (Cees de Vries)

Grauwe Klauwier

- 13-5-2009 1 ex. NHD - De Mient (Luc Krijnsberg)
7-6-2009 1 ex. Heemskerk - Duingebied (Rienk Slings)

Klapekster

- 3-4-2009 1 ex. Heemskerk - Duingebied (Paul van der Linden)
6-4-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond (Natasja Nachbar)
9-4-2009 1 ex. NHD - Doornvlak "zat aan overkant van het water van uit de hut gezien" (Dick Dekker)

Europese Kanarie

- 12-5-2009 1 ex. NHD - t.h.v. Paal 48 "vloog roepend over" (Rienk Slings)

Kruisbek

- 16-4-2009 1 ex. NHD - De Mient (Mary Markx)
16-4-2009 1 ex. NHD Terrein Egmond (Mary Markx)
22-5-2009 2 ex. NHD Terrein Castricum "1 adulte man zingend + 1 vrouw foeragerend in top van dezelfde den" (Hans Stapersma)
31-5-2009 1 ex. Castricum - Centrum "luid roepende vogel. Helaas niet gezien" (Leo Heemskerk)
28-6-2009 2 ex. Bakkum - Noord (Hans Stapersma)
28-6-2009 13 ex. Castricum (Hans Schekkerman)

Roodmus

- 18-5-2009 1 ex. Beverwijk (gemeente) niet helemaal uitgekleurd. Rood op keel, borst, stuit. Voorhoofd, kruin, nek vaag rood. Tweede zomer man? (Cees de Vries)"

Geelgors

3-4-2009 1 ex. Castricum - Vogelduin "Geelgors overvliendend gehoord en gezien, leek in te vallen" (Herman van Oosten)

Lady-Amherstfazant

14-4-2009 1 ex. Heemskerk-Duingebied (Menno van den Bos)

De nieuwe Noord-Hollandse broedvogelatlas – sponsoring

Hans Stapersma

De nieuwe Noord-Hollandse broedvogelatlas zal volgend jaar verschijnen. Vele vogelwerkgroepleden hebben de afgelopen jaren al tellingen verricht en hun gegevens ingeleverd bij de Stichting Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN). Op dit moment wordt er heel hard gewerkt om alle data uit te werken en de finale tekst samen te stellen. Een paar drukproeven heeft U kunnen bekijken op de laatste algemene ledenvergadering.

Een altijd weerkerend punt bij zulke projecten, is de financiering. Op dit moment loopt die redelijk tot goed met subsidies en soort-sponsoring: er zijn al 80 soorten "geadopteerd" door bedrijven, vogelwerkgroepen en particulieren. De Vogelwerkgroep sponsort uiteraard de Winterkoning ! Echter, er zijn momenteel nog zo'n 70 soorten beschikbaar voor sponsoring. Mocht U partijen kennen die hier interesse in zouden kunnen hebben of heeft U zelf belangstelling dit belangrijke project te steunen dan kunt U dat doen via de website van de SVN:

www.vogelwerkgroepennh.nl/sponsoring.php.

Wie niet de beschikking heeft over internet kan contact opnemen met Peter C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer, tel. 0227-503559. Elke hulp is welkom om dit belangrijke naslagwerk het licht te doen zien.

Lezingen & Excursies – 4de kwartaal 2009

Commissie Lezingen & Excursies

NB i.v.m. de brandveiligheid geldt een maximum van 114 bezoekers voor de lezingen in 'de Hoep'; vol is vol ! Kom dus op tijd !

Zondag 27 sept: excursie Zuidpier en Kennemermeer

Excursieleider: Peter Zwitter.

Vertrek station Castricum: 7.30 uur, station Beverwijk: 7.45 uur;
tot ca. 14.00 uur.

Zaterdag 17 okt: excursie 'Vogeltrek', Noordhollands Duinreservaat

Excursieleider: Huub Huneker.

Vertrek vanaf Strandplateau Castricum (= einde Zeeweg Bakkum):
8.00 uur; tot ca. 12.00 uur.

Zondag 25 okt: excursie 'Vogeltrek', Noordhollands Duinreservaat

Excursieleider: Hans Kuperus.

Vertrek, vanaf Strandplateau Castricum (= einde Zeeweg Bakkum):
7.30 uur; tot ca. 12.00 uur.

- Let op: - Twee 'Vogeltrek'-excursies (slecht-weer risico: twee kansen)
- Op 25 okt gaat de wintertijd in

Woensdag 18 nov: Algemene Ledenvergadering

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; aanvang 20.00 uur.

Na de pauze zal:

- Joop Zuiderwijk dia's tonen van 'Zeevogels van de Farne Islands' (zie Joop's stukje in de Winterkoning van juli 2009 over dit onderwerp).
- Hans Stapersma dia's tonen van 'Vogels van Tarifa en de Ebro-delta'.

Zondag 29 nov: excursie Arkemheense Polder (o.a. Kleine Zwanen) en Schuitenbeekdelta (vooral watervogels)

Excursieleiders: Jan Zweeris en Huub Huneker.

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca. 17.00 uur.

Woensdag 9 dec: dialezing 'Vogelfotografie in Noordholland; vroeger en nu'.

Sprekers: Rien van Zijlen en Ton Döpp

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; 20.00 uur.

**Zaterdag 19 dec: 'Winter-(fiets-)excursie,
Noordhollands Duinreservaat.**

Excursieleiders: André en Dick Dekker.

Vertrek station Castricum: 8.30 uur; tot ca. 13.30 uur.

Eigen fiets meenemen a.u.b.

Noteer ook deze (voorlopige) data (2010) alvast in uw agenda:

- Di. 19 jan   Dialezing in 'de Hoep' over 'Robuuste verbindingzone van Noordzee naar Markermeer', door Ton Butter.
- Za. 30 jan   Dagexcursie Harger- en Pettemerpolder, Wieringen en Wieringermeer.
- Wo. 24 feb   Dialezing in de Hoep. Onderwerp nog niet bekend.
- Zo. 28 mrt   Vroege Vogelexcursie, landgoed Elswoud.

Nog meer belangrijke data:

- 3&4 Oktober   World Birdwatch
                    Inlichtingen bij Arend de Jong of Huub Huneker
- 28 November   Landelijke dag SOVON
                    Informatie: zie www.sovon.nl